

Г Н Ъ В Ъ

Гнѣвъъ е мѣрило
на моята любовъ.

Сърдцето си ще грабна самъ въ ржка
и съ гнѣвъъ ще го захвърля въ нѣкой жгълъ,
Изъ жилитѣ ми нѣма кръвъ, а — мжка
и мжката тече, — расте като рѣка.

Сега е нощъ. И азъ ще трѣгна безъ сърдце.
Така презъ булевардитѣ ще мина, —
ще мина грубъ, настрѣхналъ и размиренъ,
макаръ довчера слѣпъ, покоренъ и злочестъ.

Нощта, която гледа съ кърваво око,
ще я понижа съ твърдъ юмрученъ ударъ,
и месецътъ отъ тежъкъ сънъ пробуденъ,
ще висне въ тъмнината като скършенъ клонъ.

Очитѣ ми пламтятъ и плискатъ свѣтлина
и моятъ пѣтъ бележи свѣтла дия
(Тукъ не единъ, а хиляди умиратъ
на бедността подъ жертвения черенъ знакъ).

И, ето: — моя гнѣвъъ е бунтъ и огненъ взривъ,
разбилъ свѣта на прѣстъ, на прахъ и пепель ...
И, ето: — срѣлъ срѣдъ пламналитѣ степи
азъ гледамъ какъ и моето сърдце гори.

Крумъ Вълковъ

П а т р и о т ъ

(Разказъ)

Тодоръ Доневъ

Подгоненъ отъ дѣжда, изтичахъ по скър-
пащитѣ стълби. Задыхавъ, спрѣхъ подъ
лампата на коридора. Отъ кухненското
прозорче две сърдити очи подозрително
ме огледаха. Недоволенъ отъ мокрия ми
видъ, тѣ се отправиха къмъ локвата подъ
краката ми. Това е хазайката съ своята ки-
села и крѣгла като месечина физиономия
— вѣчно любопитна и полицейски бди-
телна.

Побързахъ да хлѣтна въ стаята. Нѣкой
отъ вжтре внимателно откряна вратата.
Скъвартирантътъ ми подаде разчорпената
си глава. Направи ми нѣкакви знаци, отъ
които нищо не разбрахъ, ядоса се и нерв-
но нашепна:

— Разкарай се за малко.

— За колко малко!

— Следъ половинъ часъ ела. — И все
тъй внимателно притвори вратата. Тайна
щрапна въ главата ми, тъй както превър-
тияния ключъ. Повторихъ на себе си:

— Жека ... и сетне се запитахъ:

— Що за човѣкъ е съквартирантътъ
ми!

Отъ скоро време живѣехме наедно.
Приятельтъ ми отпътува за провинцията
и на окачената табела се отзова този.

Пригладихъ съ длани мокритѣ си коси
и съ бавни крачки се спуснахъ къмъ изхо-
да. Въ очитѣ ми горѣше неспокойна ми-
сль:

— Коя ли е! — Спомнихъ си за високо-
то, слабичко момиче, съ тънкия изостренъ
носъ, съ което съквартирантътъ ми ме за-
позна преди нѣколко дни.

Усмихнахъ се.

По мокрото ми тѣло плззнаха студени
трѣпки; кожата ми настрѣхна, като боди-

литъ на таралежъ. Трѣбва да се подслоня
нѣкъде, но кжде! Ехъ, злочести студент-
ски години. Да имахъ поне единъ левъ за
цѣлувка отъ нѣкоя бозаджийница.

Хазайката не отлепа лице отъ стѣкло-
то. Съ очи ме следи въ тъмнината. Вѣ-
роятно се безпокои, да не би да се вмѣк-
на въ мазето и грабна нѣколко бучки вж-
глица. Полуприведенъ, започнахъ да оби-
калямъ предъ самата кѣща. Дѣждътъ играе
по мокрия ми грѣбъ, по коситѣ и се спу-
ща по голо чакъ до кръста. Често мѣтахъ
погледи къмъ освѣтенитѣ прозорци. Ви-
соко надъ главата ми, като че нѣкой е та-
налъ отъ дветѣ страни ламариненото не-
бе и съ трѣсъкъ го люлѣе.

По освѣтеното перде се изписа сѣнка-
та на изправенъ мжжъ. Надъ челото му
паднаха коси и започнаха да го гѣделич-
катъ по носа. Две дълги, нѣжни рѣще се
протегнаха отъ леглото, свиха се въ обръчъ
около врата на мжжа ...

Въ стаята заварихъ съквартиранта си,
крѣстосалъ крака да стои на стола. Спо-
койно пушеше цигара. По устнитѣ му се
разливаше усмивка и то така, като че ис-
каше да се похваля съ нѣкакъвъ подвигъ.
Присѣднало въ крайчеца на леглото, мо-
мичето остана като статуя. Съ леко покла-
щане на глава отвърна на поздрава ми.
Не посмѣ да срещне погледа ми. Въ стая-
та на стана мълчание, непоносимо и за
менъ и за момичето. Трѣбваше да кажа
нѣщо, но какво! За дѣжда — ще бжде
смѣшенъ. И двамата виждатъ, че цѣлиятъ
съмъ мокръ.

— Сигурно се обичате много — казахъ
най-после азъ.

— Изглежда — усмихнато отговори съ-
квартирантътъ ми.

— И може би за сватба ... недовър-
шихъ.

— Слушатъ съ нашата любовъ е по-
особенъ — той дръпна отъ цигарата, вър-
на обратно дима и изправи красивото си
чело и продължи:

— Силна е любовта къмъ жената, но
има и друга по-велика, всеотдайна, без-
смъртна любовъ.

Вторачено го погледнахъ; изкахъ да
прочета скритата мисль въ този голѣмъ,
крѣгълъ черепъ, обрасналъ съ кѣдрави ко-
си, съ цвѣта на препечено кафе.

— Това е любовта къмъ поробената ро-
дина. Добруджанецъ съмъ. И обичамъ
страната си. При това съмъ и членъ въ на-
стоятелството на официалната младежка
организация.

— Има ли и неофициална! — запи-
тахъ азъ.

— Нѣкаква група тамъ се прѣчка изъ
пѣтя ни. Родоотстъпническа пасмина.

Съ пренебрежение той махна съ ржка
и премина къмъ положението въ Добруд-
жа. Разказа за черната робия и хорскитѣ
теглила. Увлѣче се. Скочи на крака, раз-
крачи се, разчорли коси, за да изглежда,
може би, по-внушителенъ и смѣло заже-
стоколира. Себе си и приятелитѣ си, кои-
то виждахъ пияки по улицитѣ, той сравни
съ Караджата. Тѣхната мисия била да раз-
палитъ националния бунтъ, загасналъ въ
гърдитѣ на добруджанския народъ, — като
лава въ загасналъ вулканъ.

Подпрѣло се съ едната си ржка, моми-
чето не снемаше отъ него бадемовитѣ си
(Следва на 6 стр.)

ИНСТИТУТЪ ЗА
ЛИТЕРАТУРА